

Na osnovu člana 53. stav (2) tačka b) i l) Zakona o visokom obrazovanju (Službene novine Zeničko-dobojskog kantona, broj 6/09), a u vezi s članom 34. Zakona o visokom obrazovanju (Službene novine Zeničko-dobojskog kantona, broj 6/09) i Odlukom o usvajanju dokumenata potrebnih za daljnju implementaciju Bolonjskog procesa u Bosni i Hercegovini, dokument Standardi i smjernice za osiguranje kvaliteta u visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH, broj 13/08), Senat Univerziteta u Zenici na 07. sjednici održanoj 14.07. 2010. godine donosi

PRAVILNIK O SISTEMU OSIGURANJA KVALITETA UNIVERZITETA U ZENICI (QA SISTEM)

POGLAVLJE I. OPŠTE ODREDBE

Član 1. (Predmet Pravilnika)

Ovim Pravilnikom uređuju se pitanja iz područja vrednovanja, organizacije i načina djelovanja sistema osiguranja kvaliteta (dalje: QA sistem) Univerziteta u Zenici (dalje: Univerzitet).

Član 2. (QA sistem)

(1) QA sistem uključuje osiguranje, upravljanje i unapređenje kvaliteta.
(2) Cilj QA sistema je izgradnja institucionalnih mehanizama za sistemsко vrednovanje i koordiniranje inicijativa i razvojnih programa s trajnom svrhom promovisanja kulture kvaliteta i visokih standarda visokoškolske djelatnosti u svim područjima rada Univerziteta.

Član 3. (Organizacija i standardi djelovanja QA sistema)

(1) Organizacija i standardi djelovanja QA sistema podliježu mjerilima, načelima i kriterijima vrednovanja efikasnosti organizacionih jedinica Univerziteta i studijskih programa.
(2) U sistemu vrednovanja uvažavaju se specifičnosti pojedinih naučnih područja u oblasti djelatnosti visokog obrazovanja.

Član 4. (Kultura kvaliteta)

Kultura kvaliteta gradi se u svim aspektima djelovanja i kroz sve normativne akte.

Član 5. (Korisnici QA sistema)

(1) Studenti, menadžment, nastavno, bibliotečko, administrativno i tehničko osoblje Univerziteta smatraju se unutrašnjim (internim) korisnicima QA sistema Univerziteta.
(2) Vanjski (eksterni) korisnici, kao što su drugi nivoi obrazovanja, privreda, lokalna i državna uprava, kultura, zdravstvo i drugi, uključeni su u provjeru efikasnosti i kvaliteta rada Univerziteta, kao izvor podataka za vrednovanje i unapređenje rada.

POGLAVLJE II. PODRUČJA VREDNOVANJA

Član 6. (Područja vrednovanja)

Područja vrednovanja QA sistema Univerziteta su:

- pravila i procedure u osiguranju i promociji kulture kvaliteta na Univerzitetu;
- primjena QA sistema na svim nivoima vanjske i unutrašnje provjere (samoprovjere);
- status studijskih programa;
- upis studenata u studijske programe;
- naučno-nastavni proces;
- proces vrednovanja studentskog rada;
- informisanost;
- opremljenost za obrazovanje i naučnoistraživačku djelatnost;
- bibliotečka djelatnost;

- informatička opremljenost i aktuelnost informacionog sistema;
- administrativno-tehnički resursi;
- nadogradnja u primjeni akademskih standarda; te
- javnost djelovanja.

POGLAVLJE III. ORGANIZACIJA I DJELOVANJE

Član 7. (Organizaciona struktura QA sistema)

(1) Organizacionu strukturu QA sistema Univerziteta čine:

- Odbor za kvalitet Univerziteta (dalje: Odbor Univerziteta);
- Ured za kvalitet Univerziteta (dalje: Ured); te
- odbori za kvalitet organizacionih jedinica/pridružene članice Univerziteta (dalje: Odbor OJ/pridružene članice).

(2) Organizacione jedinice QA sistema djeluju integrисano i dijele odgovornost za osiguranje, upravljanje i unapređenje kvaliteta u svim područjima djelovanja Univerziteta.

Član 8. (Odbor Univerziteta)

(1) Odbor Univerziteta je radno i savjetodavno tijelo Univerziteta i osniva se odlukom Senata Univerziteta.

- Odbor Univerziteta čine:
- menadžer za kvalitet Univerziteta (predsjednik);
- menadžeri za kvalitet organizacionih jedinica/pridružene članice (članovi);
- 3 (tri) predstavnika studenata (članovi);
- 1 (jedan) predstavnik vanjskih korisnika (član);
- prorektori (članovi);
- generalni sekretar Univerziteta (član);
- bibliotekar Univerzitske biblioteke (član).

Član 9. (Imenovanje predsjednika i članova Odbora)

(1) Menadžera za kvalitet Univerziteta imenuje Senat Univerziteta na prijedlog Rektora.

(2) Menadžere za kvalitet organizacionih jedinica/pridružene članice imenuje NNV/NV organizacionih jedinica/pridružene članice, a menadžera za kvalitet organizacione jedinice Studentskog centra imenuje Kolegij Studentskog centra Univerziteta.

(3) Članove Odbora iz reda predstavnika studenata imenuje Upravni odbor Unije studenata Univerziteta.

(4) Člana Odbora iz reda predstavnika vanjskih korisnika imenuje Senat, a na prijedlog resornog Ministarstva.

(5) Prorektori su članovi Odbora po položaju, u toku njihovog mandata, pri čemu se podrazumijeva i članstvo u svojstvu vršilaca dužnosti.

(6) Generalni sekretar i bibliotekar Univerzitske biblioteke su članovi Odbora po osnovu djelokruga poslova njihovih radnih mjeseta.

(7) Članovi Odbora iz stavova (1) i (2) ovoga člana biraju se na period od (4) četiri godine, a članovi iz stavova (3) i (4) biraju se na period od (1) jedne godine, s mogućnošću još jednog ponovnog izbora, kao i opoziva od strane organa koji ih je izabrao.

Član 11. (Nadležnosti Odbora)

(1) Odbor je nadležan za:

- uspostavu, razvoj i upravljanje QA sistema Univerziteta;
- strateško planiranje i donošenje odluka o smjernicama i postupcima osiguranja i poboljšanja kvaliteta;
- predlaganje konkretnih projekata i aktivnosti radi osiguranja i poboljšanja kvaliteta;
- osiguranje djelotvornosti postupaka unapređenja kvaliteta i nadziranje efikasnosti provedbe internih mehanizama za osiguranje i poboljšanje kvaliteta na organizacionim jedinicama/ pridruženoj članici Univerziteta.

(2) U realizaciji definisanih nadležnosti Odbor:

- učestvuje u definisanju, predlaganju i redefinisanju vizije, misije, politike i ciljeva kvaliteta na Univerzitetu;
- usvaja dokumente sistema za osiguranje kvaliteta i učestvuje u njihovoj izradi;
- analizira izvještaje o preispitivanju sistema za osiguranje kvaliteta;
- analizira izvještaje o internim i eksternim provjerama;
- razmatra inicijative i izvještaje o kvalitetu;
- predlaže, definiše i nalaže mјere za provedbu korektivnih i/ili preventivnih mјera;
- određuje timove za unapređenje sistema za osiguranje kvaliteta;
- razvija i predlaže motivacione elemente.

Član 12.
(Djelovanje Odbora)

(1) Predsjednik Odbora organizuje, saziva i rukovodi sjednicama Odbora, te vrši ostale organizacione i tehničke poslove u pripremi sjednica.

(2) Sjednice se u pravilu zakazuju na osnovu pisanog poziva, najmanje tri dana prije održavanja istih, s definisanim dnevnim redom i potrebnim prilozima.

(3) Sjednice se održavaju po potrebi, s tim da svaki član, kao i predsjednik Odbora, može inicirati zakazivanje sjednica.

(4) Odbor odlučuje o pitanjima iz djelokruga rada većinom glasova od ukupnog broja članova.

(5) Odluke i zaključci Odbora su obavezujući, kako za članove Odbora Univerziteta i članove odborâ organizacionih jedinica/pridružene članice, tako i za članove radnih timova za unapređenje kvaliteta.

(6) Zapisnike na sjednicama Odbora vodi jedan od članova Odbora po zaduženju predsjednika.

(7) U skladu s definisanim nadležnostima Odbor redovno, a najmanje jednom godišnje, podnosi izvještaj o svom radu i djelovanju svih organizacionih jedinica QA sistema Senatu Univerziteta.

Član 13.
(Javnost rada)

Odbor u saradnji s rektorom, prorektorima i dekanima/direktorima organizacionih jedinica/pridružene članice uređuje javnost rada i podataka na nivou svake organizacione jedinice/pridružene članice i cijelog Univerziteta.

Član 14.
(Ured za kvalitet Univerziteta)

(1) Administrativnu i stručnu službu Odbora Univerziteta čini Ured.

(2) Uredom rukovodi menadžer za kvalitet Univerziteta.

(3) Ured sarađuje sa svim organizacionim jedinicama/pridruženom članicom Univerziteta.

(4) U rad i programe Ureda mogu biti uključeni i studenti.

Član 15.
(Nadležnosti Ureda)

(1) Ured u okviru svojih nadležnosti obavlja sljedeće poslove:

- stvara mrežu za upravljanje i unapređenje kvaliteta na Univerzitetu i integriranje Univerziteta u nacionalnu QA mrežu u saradnji s Agencijom za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta;
- pokreće, inicira i koordinira provedbe razvojnih programa u svrhu kontinuiranog osiguranja i unapređenja kvaliteta;
- utvrđuje, organizuje i sistematski prati karakteristične indikatore kvaliteta;

(2) Osim poslova utvrđenih u prethodnom stavu, Ured posebno:

- potiče i organizuje stalne rasprave o kvalitetu, odnosno širi i afirmiše kulturu kvaliteta u akademskoj i neakademskoj javnosti;
- definiše standarde i kriterije funkcionisanja organizacionih jedinica/pridružene članice Univerziteta;
- razvija procedure vanjskog i unutrašnjeg vrednovanja, metode za istraživanje različitih aspekata kvaliteta visokog obrazovanja, kao i različitih ciljnih populacija (studenata, nastavnika, bibliotečkog, administrativnog i tehničkog osoblja);
- provodi odgovarajuće analize i prikuplja informacije o kvalitetu;
- istražuje uzroke nekvalitetnog, neefikasnog i predugog studiranja;
- uspostavlja sistem interne provjere;

- osigurava povratne informacije od studenata i usmjerava njihove sugestije, prijedloge i kritike;
- potiče i organizuje stručno usavršavanje nastavnika, saradnika, rukovodilaca, bibliotečkog i administrativnog osoblja.

Član 16.
(Djelovanje Ureda)

- (1) Ured izrađuje godišnji i dugoročni plan aktivnosti kojeg prezentira Odboru i Senatu Univerziteta.
- (2) Ured o svom radu podnosi izvještaj Odboru najmanje jednom godišnje.
- (3) Ured o svom radu na zahtjev i prema potrebi informiše Senat.

Član 17.
(Odbor organizacione jedinice/pridružene članice)

- (1) Odbor organizacione jedinice/pridružene članice imenuje se u svim organizacionim jedinicama/pridruženoj članici Univerziteta.
- (2) Odbor organizacione jedinice/pridružene članice čini najmanje pet (5) članova, kako slijedi:

- predstavnik menadžmenta;
- najmanje 2 (dva) predstavnika nastavnog osoblja;
- predstavnik studenata; te
- predstavnik bibliotečkog, administrativnog i tehničkog osoblja.

(3) U slučaju određenih specifičnosti pojedine organizacione jedinice/pridružene članice pitanja organizacije i načina rada odbora te organizacione jedinice/pridružene članice mogu se bliže odrediti internim pravilnikom ili drugim opštim aktom, uskladenim s odredbama Statuta i ovog Pravilnika.

(4) Uz prethodnu saglasnost Odbora Univerziteta, a shodno potrebama pojedine organizacione jedinice/pridružene članice, Odbor organizacione jedinice/pridružene članice može razviti vlastite metode i alate za osiguranje kvaliteta, s tim da iste moraju biti sastavni dio integralnog QA sistema Univerziteta.

Član 18.
(Nadležnosti odbora organizacione jedinice/pridružene članice)

- (1) Odbor organizacione jedinice/pridružene članice organizuje, koordinira i provodi postupke vrednovanja, te razvija unutrašnje mehanizme osiguranja i poboljšanja kvaliteta na nivou organizacione jedinice/pridružene članice Univerziteta, posebno s obzirom na sljedeće elemente:

- redovne kalendarske samoevaluacije (samovrednovanjâ) na nivou organizacione jedinice /pridružene članice;
- razvijanje indikatora kvaliteta;
- učešće studenata u praćenju i razvoju kvaliteta studija;
- istraživanje uspješnosti studiranja i uzrokâ nekvalitetnog, neefikasnog i predugog studiranja;
- istraživanje neophodnih kompetencija nastavnog osoblja;
- usavršavanje nastavnog osoblja;
- usavršavanje bibliotečkog, administrativnog i tehničkog osoblja;
- dokumentovano unapređenje nastave;
- kvalitet opštih i specifičnih kompetencija ostvarenih studijskim programom;
- definisanje i uvođenje potrebnog nivoa standardizacije u bibliotečkom i administrativnom dijelu organizacione jedinice/pridružene članice.

- (2) Odbor organizacione jedinice/pridružene članice, u saradnji s Odborom Univerziteta i Uredom, te menadžmentom organizacione jedinice/pridružene članice, posebno:

- planira strategiju poboljšanja kvaliteta organizacione jedinice/pridružene članice;
- provodi program procjene i postupak poboljšanja kvaliteta organizacione jedinice/pridružene članice;
- koordinira provedbu projekata za profesionalni i stručni razvoj kadrova (akademskih, bibliotečkih, administrativnih i tehničkih) u organizacionoj jedinici/pridruženoj članici.

Član 19.
(Djelovanje odbora organizacione jedinice/pridružene članice)

- (1) Odbor organizacione jedinice/pridružene članice izrađuje godišnji i dugoročni plan aktivnosti.
(2) Odbor organizacione jedinice/pridružene članice podnosi izvještaj o svom radu NNV/NV-u organizacione jedinice/pridružene članice.
(3) Izvještaj se podnosi najmanje jednom godišnje, odnosno u utvrđenim rokovima realizacije programa u nadležnosti organizacionih jedinica QA sistema Univerziteta.

POGLAVLJE IV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 21.
(Nadležnost za donošenje Pravilnika)

- (1) Ovaj Pravilnik donosi Senat.
(2) Izmjene i dopune Pravilnika vrše se po potrebi i na način istovjetan njegovom donošenju, a najmanje jedanput u četiri godine.

Član 22.
(Nadzor nad provedbom Pravilnika)

- (1) Nadzor nad provedbom Pravilnika vrši Senat Univerziteta putem Odbora Univerziteta.
(2) Za primjenu ovog Pravilnika odgovorni su Rektor i dekani/direktori organizacionih jedinica/pridružene članice.

Član 23.
(Stupanje na snagu)

Pravilnik stupa na snagu danom donošenja.

Zenica, 14.07.2010. godine
Broj: 01-108-702-2345/10.

V. D. PREDSJEDAVAJUĆEG SENATA
Prof. dr. sc. Damir Kukić